

Broj: 01/8-50-1-15-13/05
Sarajevo, 20.7.2005.

Z A P I S N I K

13. sjednice Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti polova u BiH, održane 8.3.2005. godine, s početkom u 12,00 sati.

Sjednici Komisije prisustvovali su:

- Jozo Križanović, predsjedavajući Komisije,
- Ljiljana Milićević, prvi zamjenik predsjedavajućeg Komisije,
- Mubera Ušanović, član Komisije,
- dr. Jelina Đurković, član Komisije,
- Ivo Lozančić, član Komisije
- Prof. dr. Azra Hadžiahmetović, član Komisije.

Odsustvovali su: Nadžida Mlaćo, drugi zamjenik predsjedavajućeg Komisije, Abdulah Nakaš i prof. dr. Nijaz Duraković, članovi Komisije.

Od gostiju, sjednici su prisustvovali predstavnici nevladinih organizacija (NVO), predstavnik UNDP-a, Gender centra Federacije BiH, predstavnici Parlamentarne skupštine BiH, predstavnici sredstava informiranja.

Za sjednicu je usvojen sljedeći:

Dnevni red:

1. Svečana sjednica Komisije povodom 8. marta-Dana žena u BiH

Ad. – 1. Svečana sjednica Komisije povodom 8. marta-Dana žena u BiH

Kao uvod u svečani govor povodom 8. marta – Dana žena, prva zamjenica predsjedavajućeg Komisije Ljiljana Milićević je otvorila 13. sjednicu Komisije. U svom obraćanju, ona je ukazala na današnji datum i okolnost da nije slučajno zakazana sjednica Komisije. Ona se zahvalila na prisustvu sjednici brojnim gostima, a svima zaželjela sretan 8. mart, te dobro zdravlje, puno sreće u porodici i bolje dane za građane Bosne i Hercegovine. Zatim je najavila obraćanje predsjedavajućeg Komisije, Jozu Križanovića.

Predsjedavajući Komisije, Jozo Križanović je srdačno pozdravio goste, čestitao im 8. mart, Međunarodni dan žena i tom prilikom je održao govor na kojem je rekao sljedeće:

«U ime Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti polova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ja vas srdačno pozdravljam i čestitam vam 8. mart, 8. ožujak, Međunarodni dan žena.

Ovaj datum je jedan od značajnijih dana savremene civilizacije i obilježava se u gotovo svim dijelovima svijeta. Proteklo je gotovo 100 godina uspješne političke borbe žena naprednih evropskih zemalja i SAD za ženska prava. Bila je to teška i uporna borba za političku, ekonomsku i socijalnu jednakost žena i muškaraca koja je bilježila spor, a i stalni napredak i uvijek je ta borba imala međunarodni karakter.

Prije 30 godina tačno '75. godine prošlog stoljeća UN su počeli slaviti 8. mart kao Međunarodni dan žena i dvije godine poslije Ujedinjeni narodi su prihvatili Rezoluciju, kojom se proglašava dan ženskih prava i međunarodnog mira kojim će se obilježavati na datum koji odredi svaka zemlja članica.

Dva razloga su bila za ovu rezoluciju:

- prvo, obezbjeđenje mira i društvenog napretka, te punog uživanja ljudskih prava i temeljnih sloboda,

- drugo da se oda počast ženama u njihovom doprinosu i jačanju međunarodnog mira i bezbjednosti.

I za nas je ovaj dan prilika da se podsjetimo na težak put te borbe za ljudska prava i da se oda počast ogromnom broju žena, često bezimernih heroja, da se preispita napredovanje žena u toj borbi za ravnopravnost, mir i razvoj, da se dalje radi na ujedinjavanju, povezivanju solidarnosti i aktiviranju ženskih snaga koje dovode do značajnih društvenih promjena. Nažalost i danas u svijetu imamo 2/3 nepismenih osoba koje su djevojčice i žene. Muškarci posjeduju 99% obradive zemlje, a žene obrađuju i proizvode ukupno 70% svjetskih usjeva. 84% parlamentarnih zastupnika u svijetu su muškarci, a žene čine 51% biračkog tijela. U obavljanju kućnih poslova, odgoju djece, te njezi bolesnih i nemoćnih samo je 20% udjela muškaraca. Još postoje, na žalost, zemlje u svijetu u kojima muševci mogu ubiti svoje žene i da zbog toga nikome ne odgovaraju.

U demokratizaciji Bosne i Hercegovine i njenoj izgradnji kao moderne demokratske evropske zemlje mi prihvatamo evropske i svjetske rezolucije, povelje, konvencije i donosimo domaće zakone kojima se obezbjeđuje provođenje i garantiranje temeljnih ljudskih prava. Imamo Zakon o ostvarivanju ravnopravnosti polova u Bosni i Hercegovini kojim se garantira ravnopravnost žena i muškaraca u svim segmentima života, kako u javnom, tako i privatnom, te je naročito bitno uspostavljaju se mehanizmi za tu zaštitu.

Bosna i Hercegovina je jedna od 150 zemalja koja je ratificirala Pekinšku «žensku» konvencijukoja je usvojena na IV svjetskoj konferenciji žena u Pekingu '95. godine i pravo nas je obavezala na donošenje državnog akcionog plana kojim bi se eliminirala svaka diskriminacija žena. U završnom dokumentu konferencije stoji – **napredovanje žena i postizanje ravnopravnosti između žena i muškaraca pitanje je ljudskih prava i preduslov ljudske pravde, zato se ne može promatrati kao izolirano žensko pitanje već kao jedan način izgradnje održivog pravednog i razvijenog društva.**

Neki rezultati istraživanja relevantnih svjetskih institucija pokazuju da veći broj žena u organima vlasti i uopšte u javnom životu su jamac za nekorumpiranost, dakle gdje je više žena u javnom životu i gdje je više u parlamentima, te zemlje su manje korumpirane. Istraživanja također pokazuju i to da žene imaju više etičke standarde u poslu, te da se više brinu za zajedničko dobro.

U prilog ovome idu i podaci o sastavu parlamenata. Recimo u Švedskoj, žene čine 42,7%, u Danskoj 38%, u Finskoj i Norveškoj 36%, ali interesantno je da je u Italiji 9,8%, u Grčkoj 8,7%, u Alžiru 3,4, a u našoj Bosni i Hercegovini od 42+15, dakle od 57 članova Parlamenta, 11 su žene što iznosi nešto manje od 20%.

Nema sumnje da je ravnopravnost polova političko, ekonomsko i pravno, ali isto tako i etičko i civilizacijsko pitanje. Samim tim obaveze za oživotvorenje Zakona o ravnopravnosti polova i konvencija koje je potpisnik Bosna i Hercegovina jeste obaveza i opštedruštveni zadatak i interes svih. Nadam se da ćemo uspostavljanje tijela za ravnopravnost polova pri Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice u Bosni i Hercegovini omogućiti bolju koordinaciju džender centara kao vladinih organizacija i mogućnost razvijanja nacionalnih programa kako bi se osiguralo poštivanje ovih zakona i konvencija.

Dobri zakoni i konvencije, povelje, rezolucije itd. potrebni su Bosni i Hercegovini. Njihovo oživotvorenje zahtjeva uporan, osmišljen i odgovoran aktivitet državnih institucija, vladinih organizacija, te ukupno unapređenje društvene svijesti u Bosni i Hercegovini. U tom smislu Komisija za ostvarivanje ravnopravnosti polova zalagaće se za veću kontrolu provođenja svih odredbi koje se odnose

na poštivanje ravnopravnosti polova i sve inicijative koje bi mogle unapređivati ove odnose, duboko uvjereni da time doprinosimo ostvarenju temeljnih ljudskih prava i postizanju opšteg prosperiteta naše Bosne i Hercegovine.

Još jedanput vama svim ženama, majkama Bosne i Hercegovine čestitam Međunarodni praznik rada 8. mart.

Čestitam takođe i svim damama u Bosni i Hercegovine koje su u raznim misijama u Bosni i Hercegovini od mirovnih, savjetodavnih koje borave u Bosni i Hercegovini na području, takođe, čestitam 8. mart. Hvala vam.»

Nakon pozdravnog govora Jozе Križanovića, Ljiljana Milićević se zahvalila govorniku, te ponovo čestitala 8 mart prisutnim ženama, zaželivši da se svi prisutni angažiraju na tome da Komisija za ostvarivanje ravnopravnosti polova, i nakon usvajanja novog Poslovnika, i dalje ostane samostalna komisija Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Na ovaj način, završena je i 13. sjednica Komisije. Sjednica je završila svoj rad u 13,00 sati.

Sastavni dio Zapisnika je transkript 13. sjednice Komisije.

SEKRETAR KOMISIJE

dr. Zijad Hasić

PREDSJEDAVAJUĆI KOMISIJE

Jozo Križanović s.r.